

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

$$\begin{cases} x^2 + y - 10 = 0 \\ x + y^2 - 4 = 0 \end{cases}, \quad R = \begin{vmatrix} 1 & 0 & y-10 \\ 1 & y^2-4 & 0 \\ 0 & 1 & y^2-4 \end{vmatrix} = 0, \quad (y^2 - 4)^2 + y - 10 = 0, \quad y^4 - 8y^2 + y + 6 = 0.$$

Рівняння має лише один раціональний корінь $y = 1$, тоді маємо систему $\begin{cases} x^2 - 9 = 0 \\ x - 3 = 0 \end{cases}$. Спільний корінь $x = 3$.

Розв'язування визначних історичних текстових задач готує майбутніх учителів до здійснення математичного моделювання, що є важливою змістовою лінією шкільного курсу математики [5]. Зазвичай кожний метод розв'язування задачі, запропонований математиками різних періодів історії розвитку математики є нетрадиційним і має свою «родзинку», що викликає інтерес і показує гуманітарну складову математики.

Література

1. Бевз В. Г. Історія математики / В. Г. Бевз. – Х.: Основа, 2006. – 176 с.
2. Юшкевич А. П. История математики в средние века / А. П. Юшкевич. – М.: Госиздат физ-мат. литературы, 1961. – 448 с.
3. Попов Г. Н. Сборник исторических задач по элементарной математике / Г. Н. Попов. – М.-Л.: ОНТИ, 1938. – 216 с.
4. Ващенко-Захарченко М. Е. История математики. Т. 1. Краткий исторический очерк развития геометрии / М. Е. Ващенко-Захарченко. – К.: 1883. – 520 с.
5. Дідківська Т. В. Системи рівнянь у старовинних задачах / Т. В. Дідківська, І. А. Сверчевська // Вісник ЖДУ імені Івана Франка. – 2016. – Вип. 3(85). – С. 51–56.

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВЧИТЕЛЯ: МОТИВАЦІЯ, САМОРЕАЛІЗАЦІЯ, ОЦІНЮВАННЯ ТА РЕФЛЕКСІЯ

Догару Г. Г.

ЗОШ I–III ст. № 2, м. Ізмаїл Одеської області, Україна

«Якщо людина не знає, до якої мети вона рухається, для неї жоден вітер не буде попутним» – сказав Сенека, і саме ці слова абсолютно точно розкривають мету, роль, напрям та зміст роботи вчителів. У світі, що змінюється, є зручне рішення для кожного, – тому вчитель зобов'язаний повною мірою володіти ключовими компетенціями: педагогічними, психологічними, математичними, методичними, громадянськими, культурними. Викладаючи соціологічні теорії, М. Барбер зазначив: «Якість системи освіти не може бути вищою за якість вчителів, що в ній працюють». Отримавши вищу педагогічну освіту і працюючи за фахом, вчитель в процесі своєї діяльності виконує різні професійні ролі (вихователь, психолог, методист, громадянин, інтелігент тощо), які не завжди йому притаманні, та які слід виховувати й розвивати в собі весь час.

Плинні зміни в суспільстві ставлять нові вимоги до учня: «випускник, що знає» вже поступився місцем «випускнику, що має здібності», який виявляє ініціативу, приймає рішення та несе особисту відповідальність. В школі завжди основним залишається «розвиток дитини», а для цього потрібні компетентні вчителі. Сама школа та її методична служба на чолі із творчою групою вчителів-новаторів визначає основні шляхи розвитку професійної компетентності: методичні об'єднання; інноваційна діяльність; конкурси професійної майстерності; вивчення досвіду колег; атестація та підвищення кваліфікації... Жодна людина в шкільному колективі не здатна охопити всі напрямки, тим більше – координувати їх... Тому, на перше місце виходить *методична рада школи* – міні-колектив вчителів, що *активує* проблемні питання, *ставить* перед колективом задачі, *координує* створення творчих груп.

Функції методичної ради не адміністративні, вони зводяться до *аналітичної, консультативної, організаційної*. Успішна робота всього колективу школи залежить від творчої спрямованості та **педагогічної майстерності** кожного вчителя. В. Введенський виокремлює, як основні, *комунікативну, інформаційну, регулятивну і інтелектуально-педагогічну* компетентності вчителя. Проблема вдосконалення теоретичної й методичної підготовки та підтримка високого рівня майстерності сучасних вчителів є постійною, має гнучкість через залежність від вимог суспільства та тенденцій в освіті, а тому – є надзвичайно складною, неоднозначною та не новою.

В. Швець ввів поняття **деформації компетенції** і **деформації компетентності**, як-то: «Вчителі математики, які довго працювали в основній школі, не завжди бувають в змозі розв'язати і правильно оформити завдання з курсу старшої школи, аргументуючи це тим, що подібні знання

і вміння були їм не потрібні». Часто вчителі самі відчувають зниження рівня власної компетентності, прагнуть поповнити недостатні або втрачені з часом професійні знання.

Самоосвіта – найбільш доступне джерело знань. За умови наявності інноваційної діяльності в школі, колектив неодмінно включається в роботу, але жодним чином не йде «наосліп». Навпаки, кожен педагог, аналізуючи всі «за» та «проти», намагається обрати найкращі елементи з досвіду інших та застосувати на уроках. Головною умовою підтримки такого *дієвого та конкурентного* способу є стабільність педагогічного колективу, високий рівень кваліфікації й мотивації кадрів та ефективна підтримка з боку адміністрації. *У світі, що змінюється, зручність та успіх починаються з уваги до нюансів.* Для того, щоб вчителі прагнули підвищувати свій рівень, *необхідно й достатньо* забезпечити їм належний супровід. Задачі методичної служби: формування стійкої мотивації на професійне зростання (акцент на цінності професійної діяльності вчителя та потребу людини в саморозвитку); оновлення підходів до підвищення кваліфікації, до організації семінарів, майстер-класів; психологічний супровід вчителів (обов'язкове включення в роботу всіх працівників); посилення індивідуальної роботи з кадрами із нотатками в «щоденнику вчителя» впродовж всього періоду роботи. Підтримавши загальну ідею, вчитель неодмінно покращує власну якість роботи, а потому, й якість навчання учнів.

Н. В. Бухлова пропонує розглядати **самоосвітню діяльність як сукупність декількох «само»:** **самооцінка** – вміння оцінювати можливості; **самооблік** – вміння вибирати місце в житті; **самоорганізація** – вміння знайти джерело пізнання; **самореалізація** – особистістю власних можливостей; **самоконтроль** – за діяльністю; **самокритичність** – вміння оцінювати свою роботу; **саморозвиток** – результат самоосвіти, імідж вчителя.

Творчо працюючий педагог сам створює свій особливий **імідж** – це той образ, який бачать інші – модель вчителя-майстра, що складається із **двох основних ланок**: професійність (знання предмета, любов до дітей, вимогливість, такт) і компетентність (проектна, інтелектуальна, психологічна, управлінська, мотиваційна, методична) та ще двох ланок – якостей людини: особистих (культура, відповідальність, гуманність) і творчих (креативність, оригінальність, інтуїція).

У світі, що змінюється, на успіх повинні працювати всі ресурси. Протягом роботи «над собою» формується унікальна творча індивідуальність вчителя, розширюються його можливості, постійно змінюються пізнавальні інтереси та коло однодумців, вчитель відчуває свободу самовираження. Відбувається не лише професійний розвиток, а й руйнування тих професійних деструкцій, що найчастіше мають такі ознаки, як: *авторитарність* (повчальний стиль /тон/ спілкування); *відсутність* комунікативної гнучкості; *орієнтація* на соціальне схвалення; *самовпевненість*, низька критичність мислення. Найважча, але найкоротша **формула успішної професійної діяльності вчителя** – *це постійна праця + творчість + гармонія.*

Від самого початку діяльність педагога передбачає вироблення вчителем певної стратегії життя, періодичного переосмислення, ревізії та постійну корекцію власних позицій. Ця робота обов'язково відкриє однодумців, підкаже можливості /шляхи, форми/ підвищення кваліфікації та самореалізації. А до того відбувається майже непомітно вчителем попереднє оволодіння навичками самоорганізації (психологічна готовність до змін в діяльності) та саморегуляції (свідоме керування власною поведінкою, потенціалом, контроль над емоціями тощо). Отже, найперше і найважливіше в житті та роботі успішного вчителя – це намагання оволодіти самим собою, це і є професійний розвиток вчителя. М. Філд визнав: *«Найвище добро, яке може здійснити людина – це вдосконалити свої можливості, щоб бути здатною служити людству».*

Література

1. Введенский В. Н. Компетентность педагога как важное условие успешности его профессиональной деятельности // Инновации в образовании. – № 4, 2003. – С. 21-31.
2. Воевода А. Л. Формування фахової компетентності майбутніх учителів математики засобами розвитку пізнавальної активності: Дис. канд. пед. наук: 13.00.04 / Вінницький державний педагогічний ун-т ім. Павла Тичини. – Вінниця, 2009. – 241 с.

МАТЕМАТИЧНА ОБДАРОВАНІСТЬ: ВИЯВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК

Задоріна О. М.

Одеський обласний інститут удосконалення учителів, Україна

Робота з математично обдарованими дітьми є невід'ємною частиною педагогічної діяльності учителя математики. При цьому необхідно вміло виявляти, а у подальшому розвивати математичні здібності таких учнів, їх мислення та інтелект.